Dosarul:nr.2r-2957/24 Judecător: Natalia Moldovanu
2-19148027-02-2r-20112024

D E C I Z I E

20 februarie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:

Președintele completului, judecătorul Marina Anton

Judecătorii Dorin Dulghieru și Constantin Roșca

examinând fără participarea părților recursul declarat de *****lav, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ciobanu Elena și Ciobanu Veaceslav către Pogoneț Vadim privind partajarea în natură a bunului, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 octombrie 2024, prin care s-a respins cererea cu privire la anularea încheierii de scoatere de pe rol,

c o n s t a t ă:

La 10 septembrie 2019, *****lav a depus în Judecătoria Chişinău (sediul Centru) cerere de chemare în judecată către Pogoneț Vadim privind partajarea în natură a bunului (f.d.4-7).

Primar, cauza a fost repartizată pentru examinare în mod automat-aleatoriu judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Serafim Vasilache la 16 septembrie 2019 (f.d.1).

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Serafim Vasilache din 15 octombrie 2019, a fost acceptată spre examinare cererea de chemare în judecată în procedura contencioasă și stabilită ședința de pregătire a cauzei de dezbateri judiciare, cu citarea tuturor participanților procesului (f.d.57, 58, 59, 62).

Prin încheierea vicepreședintelui interimar al Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Serghei Dimitriu din 10 octombrie 2022, a fost dispusă redistribuirea automat-aleatorie a cauzei unui alt judecător (f.d.169). Cauza a fost repartizată repetat judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Natalia Moldovanu, la 10 octombrie 2022 (f.d.170). Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Natalia Moldovanu, din 13 octombrie 2022 a fost fixată ședința de pregătire a cauzei de dezbateri judiciare, cu citarea părților și/sau reprezentanților săi (f.d.171).

Iar prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28 mai 2024 a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de *****lav către Pogoneț Vadim privind partajarea în natură a bunului.

Totodată, s-a explicat avocatului reclamanților că este în drept să adreseze instanței o nouă cerere, conform dispozițiilor generale și s-a mai explicat că, este în drept să depună la Judecătoria Chișinău (sediul Centru) o cerere cu privire la anularea încheierii privind scoaterea

cererii de pe rol, prezentând probe care să confirme imposibilitatea prezentării sale în ședința de judecată și a înștiințării instanței (f.d.189-191).

Astfel, la 26 iunie 2024, prin intermediul cancelariei instanței a parvenit cererea reprezentantului reclamanților, avocatul Kușnir Mariana cu privire la anularea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28 mai 2024 de scoatere de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de *****lav către Pogoneț Vadim privind partajarea în natură a bunului (f.d.197).

În motivarea cererii, reprezentantul reclamanților, avocatul Kușnir Mariana a indicat că, pentru data de 28 mai 2024 a fost preconizată ședința pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Ciobanu Elena și Ciobanu Veaceslav către Pogoneț Vadim privind partajarea cotelor părți din construcții accesorii și a menționat faptul că, din cauza stării de sănătate în care se afla, nu a avut posibilitatea de a informa instanța despre absența sa în ședința de judecată din motive familiare și anume decesul tatălui său, care a fost implicat în accident rutier la 23 mai 2024 și la 27 mai 2024 a fost organizată înmormântarea.

Menționa că, anterior de subsemnată-avocat nu a fost depusă nici o cerere de amânare a ședinței, fiind prezentă la toate ședințele de judecată. Drept urmare celor expuse, reprezentantul reclamanților, avocatul Kușnir Mariana, a considerat că, se constată întrunite condițiile prevăzute de art.268 alin.(4) Cod de procedură civilă și a solicitat anularea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28 mai 2024 prin care s-a dispus scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată înaintată de *****lav către Pogoneț Vadim privind partajarea în natură a bunului (f.d.193).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 30 octombrie 2024 s-a respins cererea reprezentantului reclamanților, avocatul Kușnir Mariana cu privire la anularea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28 mai 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de *****lav către Pogoneț Vadim privind partajarea în natură a bunului și încasarea cheltuielilor de judecată, prin care cererea de chemare în judecată a fost scoasă de pe rol, ca neîntemeiată.

La 04 noiembrie 2025 *****lav a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 octombrie 2024, prin care s-a respins cererea reprezentantului reclamanților, avocatul Kușnir Mariana cu privire la anularea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28 mai 2024 cu emiterea unei noi încheieri prin care să fie pusă cauza pe rolul instanței și examinată cauza în procedura instanței de fond.

În motivarea recursului a indicat că încheierea primei instanțe prin care a fost respinsă cererea reclamantului/recurentului de anulare a încheierii de scoatere a cererii de pe rol este una ilegală și neîntemeiată, fiindcă la emiterea încheierii instanța nu a luat în considerație circumstanțele de fapt și de drept și anume faptul că reprezentantul reclamanților, avocatul Kușnir Mariana a fost în imposibilitate de a se prezentat în ședința de judecată din 28 mai 2024 din motive familiare și anume decesul tatălui care a avut loc (care a fost implicat în accident rutier la 23 mai 2024), iar la 27 mai 2024 fiind organizată înmormântare, fapt ce se confirmă prin certificatul de deces, respectiv avocatul a fost în imposibilitate de a anunța instanța de judecată despre imposibilitatea prezentării la ședința de judecată. Mai menționează reprezentantul recurenților că anterior de către ea nu a fost depusă nici o cerere de amânare fiind prezentă la toate ședințele de judecată.

În această ordine de idei, consideră că prima instanță, și-a întemeiat concluziile pe o apreciere arbitrară a normei materială, încălcind în așa mod dreptul părților la un proces echitabil argumentând printr-o singură frază că a avut suficient timp să anunțe instanța. În temeiul celor

pre citate se apreciază drept arbitrară soluția instanței de fond, care nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, propunând în acest sens o deciziei neîntemeiată. Consideră că instanța de fond a aplicat eronat norma materială și procesuală și a admis neîntemeiat cererea reprezentantului pârâtului de a scoate cerere de pe rol a reclamanților.

În conformitate cu art.426 al.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

Analizând argumentele invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele pricinii, Colegiul consideră recursul pasibil admiterii cu casarea integrală a încheierilor contestate, pe motivul încălcării normelor de drept procedural, cu restituirea pricinii la rejudecare din următoarele.

În conformitate cu art.426 al.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

Conform prevederilor art.427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Potrivit dispozițiilor art.432 alin.(1) și (2) CPC părțile şi alţi participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Potrivit prevederilor art.267 lit.g) CPC, instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care reclamantul citat legal nu s-a prezentat în ședință de judecată, nu a comunicat instanței motivele neprezentării sau motivele sînt considerate de instanță ca fiind neîntemeiate, sau nu a solicitat examinarea cauzei în absența sa, iar pârâtul nu solicită soluționarea cauzei în fond.

Potrivit dispozițiilor art.268 CPC, în cazul scoaterii cererii de pe rol, procesul se termină printr-o încheiere judecătorească. În ea instanța indică modul de înlăturare a circumstanțelor specificate la art.267. Încheierea judecătorească privind scoaterea cererii de pe rol se supune recursului.

După înlăturarea circumstanțelor care duc la scoaterea cererii de pe rol, persoana interesată poate adresa instanței o nouă cerere, conform dispozițiilor generale.

La cererea reclamantului sau a pârâtului, instanța poate anula încheierea privind scoaterea cererii de pe rol emise în temeiul art.267 lit.f) şi g), dacă aceștia depun probe, care să confirme imposibilitatea prezentării lor în ședință de judecată şi a înștiințării instanței. Cererea se depune în termen de 15 zile de la data comunicării încheierii. Cererea privind anularea încheierii de scoatere a cererii de pe rol se soluționează în baza dosarului şi a materialelor anexate la cerere, fără citarea participanților la proces. Instanța care examinează cererea poate dispune citarea participanților la proces pentru a se pronunța cu privire la respectiva cerere.

Încheierea judecătorească de respingere a cererii de anulare a încheierii privind scoaterea cererii de pe rol poate fi atacată cu recurs.

Conform prevederilor art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Conform prevederilor art.27 alin.(1) CPC, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

În conformitate cu art.32 alin.(1) CPC, nimeni nu poate fi lipsit, fără consimțământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță sau de judecătorii în a căror competență cauza respectivă este dată prin lege, cu excepția cazurilor expres stabilite de prezentul cod.

În conformitate cu prevederile art.6 a CtEDO, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei şi publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanța atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

În speță se constată că ***la 10 septembrie 2019, *****lav a depus în Judecătoria Chişinău (sediul Centru) cerere de chemare în judecată*** către Pogonețț Vadim privind partajarea în natură a bunului și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.4-7).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28 mai 2024 a fost scoasă de pe rol în temeiul art.267 lit.g) CPC cererea de chemare în judecată înaintată de *****lav către Pogonețț Vadim privind partajarea în natură a bunului și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 26 iunie 2024, prin intermediul cancelariei instanței a parvenit cererea reprezentantului reclamanților, avocatul Kușnir Mariana cu privire la anularea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28 mai 2024 de scoatere de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de *****lav către Pogonețț Vadim privind partajarea în natură a bunului (f.d.197).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 30 octombrie 2024 s-a respins cererea reprezentantului reclamanților, avocatul Kușnir Mariana cu privire la anularea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28 mai 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de *****lav către Pogonețț Vadim privind partajarea în natură a bunului și încasarea cheltuielilor de judecată, prin care cererea de chemare în judecată a fost scoasă de pe rol, ca neîntemeiată.

Drept temei în susținerea soluției adoptate, instanța de fond a invocat că reprezentantul reclamanților, avocatul Kușnir Mariana nu a întreprins măsurile necesare după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007) demonstrând neglijență în drepturile sale procedurale.

Luând în considerație faptul că, nu s-au constatat temeiuri care ar condiționa anularea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28 mai 2024 de scoatere de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de *****lav către Pogonețț Vadim privind partajarea în natură a

bunului și încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată a concluzionat că, argumentele expuse de reprezentantul reclamanților, avocatul Kușnir Mariana în vederea admiterii cererii de anulare a încheierii nominalizate (care și a fost depusă aproximativ peste 1 (o) lună de la emitere, nefiind prezentată dovada când i-a fost adus la cunoștință această încheiere) sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse.

Mai mult ca atât, reprezentantul reclamanților, avocatul Kușnir Mariana întru respectarea prevederilor art.268 alin.(4) CPC, urma să înștiințeze instanța despre imposibilitatea prezentării în ședința de judecată și a imposibilității înștiințării anticipate a instanței. Or, în conformitate cu art.205 alin.(1) CPC, participanții la proces sunt obligați să comunice din timp instanței judecătorești motivul imposibilității de a se prezenta în ședința de judecată şi să prezinte probe care dovedesc motivul, ceea ce a fost omis de reprezentantul reclamanților, avocatul Kușnir Mariana.

Colegiul consideră că concluzia primei instanțe despre necesitatea scoaterii de pe rol a cererii de chemare în judecată contravine circumstanțelor cauzei stabilite în cadrul dezbaterilor judiciare.

Astfel, într-adevăr, conform art.267 lit.g) CPC, instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care reclamantul citat legal nu s-a prezentat în ședință de judecată, nu a comunicat instanței motivele neprezentării sau motivele sânt considerate de instanță ca fiind neîntemeiate, sau nu a solicitat examinarea cauzei în absența sa, iar pârâtul nu solicită soluționarea cauzei în fond.

În conformitate cu art.268 alin.(4) CPC, la cererea reclamantului sau a pârâtului, instanța poate anula încheierea privind scoaterea cererii de pe rol emise în temeiul art.267 lit.f) şi g), dacă aceștia depun probe care să confirme imposibilitatea prezentării lor în ședință de judecată și a înștiințării instanței. Cererea se depune în termen de 15 zile de la data comunicării încheierii. Cererea privind anularea încheierii de scoatere a cererii de pe rol se soluționează în baza dosarului şi a materialelor anexate la cerere, fără citarea participanților la proces. Instanța care examinează cererea poate dispune citarea participanților la proces pentru a se pronunța cu privire la respectiva cerere.

Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Astfel, potrivit actelor cauzei se constată că în ședința de judecată din 28 mai 2024, ora 12.00 nu s-a prezentat reprezentantul reclamanților, *****lav (f.d.2), din motive necunoscute, nu a anunțat instanța despre motivele neprezentării, deși a fost citat în mod legal, prin intermediul Portalului Național al Instanțelor, la rubrica „agenda ședințelor” și nici nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

În ședința de judecată, reprezentantul pârâtului, avocatul Pagoni Domnița, împuternicită prin mandatul avocațial seria MA nr.1563515 din 02 martie 2021 (f.d.100), nu a dorit soluționarea cauzei în fond și a solicitat scoaterea cererii de pe rol, din considerentul că, avocatul reclamanților a fost înștiințat în mod legal despre data ședinței de azi, însă nu s-a prezentat și nu a anunțat motivele neprezentării, cât și nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Totodată, Colegiul constată că potrivit certificatului de deces nr. 128 din 24 mai 2024 în urma accidentului rutier a decedat Rusnac Mihail, tatăl reprezentantul reclamanților Ciobanu Elena și Ciobanu Veaceslav, avocatul Kușnir Mariana (f.d.194).

Respectiv, reprezentantul reclamanților Ciobanu Elena și Ciobanu Veaceslav, avocatul Kușnir Mariana nu a avut posibilitatea de a informa instanța despre absența sa în ședința de judecată din motive familiare și anume decesul tatălui său.

În circumstanțele enunțate, Colegiul consideră că reprezentantul recurenților a probat imposibilitatea de a se prezenta în ședința de judecată și de a comunica instanței de judecată motivele imposibilității sale de a se prezenta la ședința de judecată prin prisma art.268 alin.(4) CPC, iar concluzia instanței de fond de a scoate cererea de chemare a reclamanților este una arbitrară și neîntemeiată. În acest context, Colegiul apreciază ca fiind o limitare a accesului liber la justiție a reprezentantului recurentului, or, în circumstanțele menționate supra, acesta, a fost în imposibilitate de a se prezenta în ședința de judecată și de a comunica instanței de judecată motivele imposibilității sale de a se prezenta la ședința de judecată.

Pe cale de consecință, ținând cont de fapt că instanța de judecată eronat a scos cererea reclamanților Ciobanu Elena și Ciobanu Veaceslav de pe rol prin încheierea din 28 mai 2024, Colegiul consideră că și soluția primei instanțe din încheiere din 30 octombrie 2024 despre respingerea cererii reprezentantului reclamanților/recurenților, avocatului Kușnir Mariana cu privire la anularea încheierii din 28 mai 2024 privind scoaterea de pe rol, este una neîntemeiată.

Colegiul Civil consideră că scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată a reclamanților Ciobanu Elena și Ciobanu Veaceslav a dus la lezarea accesului liber la justiție şi dreptul la un proces echitabil, garantat prin art. 20 din Constituția Republicii Moldova, cât şi prin art. 6 CEDO.

Reținând obligația instanței de a asigura preeminența dreptului în sensul definit de Constituţie şi practica internațională, Colegiul constată că legislația națională instituie posibilitatea scoaterii de pe rol a cererii de chemare în judecată doar în cazul expres prevăzut în textul normei citate şi, respectiv, nu este în drept de a aplica această sancțiune procedurală în cazul neîntrunirii cumulative a tuturor temeiurilor stabilite de Legea procedurală.

Colegiul reiterează că potrivit principiului preeminenței dreptului, condiție *sine qua non* a unui proces echitabil în sensul art.6 al Convenție, pricinile civile se soluționează în temeiul Legii, potrivit regulilor stabilite la art.12 CPC. Or, admiterea de către instanță a altor principii de soluționare a pricinilor civile decât cele stabilite de Lege este contrară exigențelor de echitate a procesului, având drept consecință încălcarea drepturilor participanților la proces, art.art.9, 20, 22, 26 CPC.

În aceiași ordine de idei, instanța de recurs consideră argumentele cererii de recurs cu privire la netemeinicia încheierilor contestate întemeiate și care urmează a fi luate în considerație, or, în opinia Colegiului civil, argumentele respective vizează circumstanțe ce țin de interpretarea eronată a normelor de drept procedural, la fel și instanța în speța dată examinează în exclusivitate legalitatea încheierii contestate prin aplicarea normelor de drept material, fără a se intra în fondul cauzei.

Astfel, Colegiul Civil conchide că lipsesc temeiurile ce ar justifica menținerea încheierilor emise de instanța de fond, fiind acte judecătorești defectuoase.

Prin prisma acestor raționamente, ținând cont de faptul că, cererea de recurs este întemeiată, iar erorile comise de către instanța de fond nu pot fi corectate de către instanța de recurs, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de *****lav, de a casa încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 octombrie 2024 și ca consecință și încheierea din 28 mai 2024 cu repunerea pe rol a cererii de chemare în judecată a reclamanților și restituirea pricinii la rejudecare.

În contextul celor expuse, conform art.427 lit.b) CPC, Colegiul Civil

d e c i d e:

Se admite recursul avocatului Kușnir Mariana, pentru Ciobanu Elena și Ciobanu Veaceslav.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) 30 octombrie 2024 prin care s-a respins cererea reprezentantului reclamanților, avocatul Kușnir Mariana cu privire la anularea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28 mai 2024 scoatere de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de *****lav către Pogoneț Vadim privind partajarea în natură a bunului și se emite o nouă încheiere, prin care:

Cererea depusă de *****lav, privind anularea încheierii de scoatere a cererii de pe rol, se admite.

Se anulează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 28 mai 2024 de scoatere de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de *****lav către Pogoneț Vadim privind partajarea în natură a bunului, cu restituirea cauzei la rejudecare în același instanță și același complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului, Marina Anton

Judecătorul

Judecătorii Dorin Dulghieru

Constantin Roșca